

Világosság

A Romániai Magyar Népi Szövetség napilapja

KOLOZSVAR, 1951. szeptember 29. szombat. A R A 4 L E J VIII. ÉVFOLYAM, 229. SZÁM

Az egységes békeszerető Németországért

Bonnban, a nyugatnémet báb-kormány székhelyén, riadalom van. A riadalmat a Német Demokratikus Köztársaság népi kamarájának felhívása okozta. Az amerikai imperialisták nyugatnémetországi báb-kormányának választást kell adnia. Félreérthetetlenül nyilatkoznia kell, hogy hajlandó-e a német nép felemelkedéséhez hozzájárulni, vagy pedig pusztulásba, az imperializmus karjába taszítja a nyugatnémetországi néptömegeket.

Két hete, hogy a Német Demokratikus Köztársaság népi kamarája felhívást boesátott közzé a szabad öszsnémet választások megtartására, az egységes, demokratikus és szabad Németország megteremtésére, a békeszerződés megkötésének meggyorsítására vonatkozóan. A népi kamara felhívása minden becsületes német akarátát kifejezi.

Az ország kettéosztottsága, a nyugati országrészek imperialista megszállása akadályozza a német nép célkitűzéseinek megvalósítását: a szabad, demokratikus alapokon nyugvó élet építését. A Német Demokratikus Köztársaság népi kamarájának javaslatai azokat az irányelveket tartalmazzák, amelyek gyakorlati megvalósítása elhárítja a német nép elől a békés kibontakozás akadályait. Ezért fogadták örömmel a becsületes németek a javaslatot. Ama törekvésük kifejezését üdvözölték benne, aminek megvalósításáért a háboru befejezése óta, Németország kettéosztásának pillanatától kezdve harcoltak.

A lelkesedés, amit a javaslat a dolgozókból kiváltott, Adenauer kancellárban és a főbb nyugatnémet imperialisták-kájában rémületet keltett. Fejüket a homokba dugták, mint a struccmadár, amikor veszélyt érez. A nyugatnémet lapokat arra utasították, hogy a lehető legkevesebbet foglalkozzanak a javaslattal, a visszhangról pedig egyáltalán ne írjanak. Adenauerék nem akarnak látni semmit, nem akarnak tudni semmiről. Ugy vélük, hogy a kérdés agyonhallgatása megmenhetheti bőrüket, megmenhetheti az imperialista gazdáknaál betöltött szolgál állásukat.

Közben pedig az egyszerű, becsületes német emberek körében egyre nőnek a visszhanghullámok. Nyugat-Németország különböző vidékein, a városokban és falvakon, s az amerikai megszállás alatt lévő nyugatberlini városrészekben gyűléseket tartanak a német hazafiak. Kelet-Németország felszabadult dolgozói értekezleteken vitatják meg a javaslat pontjait. Valamennyien az öszsnémet nemzetgyűlés megválasztását követelik. A német népek az egységre és a békére irányuló törekvése hatalmas méreteket ölt. A német népek béke kell, nem új háboru; békes újítáplés kell, nem bombák és pusztulás.

A német nép békes törekvéseit messzemenően, a leghatározottabban támogatja a Szovjetunió. Csujkov tábornok, a Németországi Szovjet Ellenőrző Bizottság vezetője az ADN hírügynökség munkatársának kijelentette, hogy a német nép jogos törekvéseinek tekintet az

egységes, demokratikus és békeszerető Németország megteremtését, a tartós béke és Németország függetlensége biztosítására irányuló javaslatokat. A német népek joga van kezébe venni Németország egységének, demokratikus és békes alapokon történő helyreállításának ügyét, s joga van ama véleményét hangoztatni, hogy szükséges a békeszerződés megkötése Németországgal. Csujkov tábornok leszögezte, hogy a Szovjetunió most és mindenkor sikraszáll Németország egységének demokratikus és békes alapokon történő helyreállítása és a békeszerződés mielőbbi megkötése mellett. A Szovjetunió a leghatározottabban és a legönzetlenebbül támogatja a német nép ilyenirányu törekvését.

Az amerikai imperialisták, a háborus uszítók tábora, mélyen hallgat a kérdéstről. Tudják, hogy az egységes, demokratikus Németország megteremtése háborus törekvések megvalósítását akadályozza. Az amerikai imperialisták Nyugat-Németországot a Szovjetunió és a népi demokráciák ellen irányuló agressziójuk hídfőjévé akarják átváltoztatni. Ebben segítik őket Adenauerék, akik bőséges jádápézt kapnak gazdáiktól népellenes mesterkedéseikért. De hiába mesterkedik Adenauer és az aljas munkásáruló Schumacher-féle jobboldali szociáldemokrata klikk. Hiába halogatják a választást, hiába hallgatnak. A német nép követel. Jogos követelése, hogy szabad és független életet éljen, demokratikus alapokon építhesse biztos jövőjét. A nyugatnémet báb-kormány a német népet meg szeretné akadályozni ebben. Az amerikai megszállhatóságok támogatásával terrorral akarja elnyomni a német nép szabadságvágyát, szabadságmozgalmanak törekvését. Minél jobban erősödik azonban a terror, a német demokratikus erők annál inkább szélesítik harcukat. Bonnban pedig, a báb-kormány házatáján mégjobban növekszik a riadalom.

Németország demokratikus alapokon való egységesítésének kérdése nemesupán a német nép problémája. Szerves része a világbéke kérdésének. Ezért támogatják a világ öszses békeszerető emberei a Német Demokratikus Köztársaság népi kamarája felhívását. Az egyszerű, becsületes német emberek maugok mögött érzik a világ dolgozóinak egységes, sziklaszilárd békeakarátát. Egyre nagyobb méreteket követelnek a népi kamara javaslatainak megvalósítását, ami nemesupán a német kérdés rendezésének záloga, hanem fontos lépést jelent a világbéke megszilárdítása felé.

Az évi terv határidő előtti teljesítéséért 33 fémipari és vegyipari üzem, a forgóalapból 112,833.748 lejt térített vissza az államnak. Ezen üzemek munkásai, technikusai, mérnökei és tisztviselői a November 7. tiszteletére rendezett szocialista versenyekben érték el ezt az eredményt azáltal, hogy a nyersanyag pontos időben való beszerzésével fokozták a termelékenységet.

A kohászati főigazgatósághoz tartozó fémipari üzemek és a „Dunarea-Braila” vállalatokhoz tartozó fémipari üzemek 5,060.000 lejt, a brailai „Industria Sarmei” 2,087.000 lejt, a ploesti „Cablul Romanesc” 1,598.000 lejt, a bukaresti „Laminorul”-üzem 1 millió 250.000 lejt, a „Recuperarea”-üzem 500.000 lejt, a brailai „Ancora Romana” 287.000 lejt, a Bihar-tar-

A 9. SZÁMÚ ÁLLAMI ÉPÍTÉSZETI VÁLLALAT ELMUNKÁSAI A JÖVŐ ÉVRE TERMELNEK

A kolozsvári 9. számú állami építészeti vállalat munkásai és technikusai, tanulva az elmúlt versenyszakas eredményeiből és hiányosságai-ból, elhatározták, hogy az új versenyszakaszban sokkal nagyobb gondot fordítanak a verseny megszervezésére.

Az idejében megszervezett verseny egyik fő pontjává azt tűzték ki, hogy az évi tervet november 15-ig befejezik. Ennek érdekében kijavítják és felújítják termelőeszközeiket, valamint nagy súlyt helyeznek arra is, hogy a munkafegyelem megszilárduljon az üzemben.

Augusztusban 118 százalékkal teljesítették havi előirányzatukat. Ehhez az eredményhez nagymértékben hozzájárult az, hogy a szovjet munkamódszerek alkalmazása igen elterjedt vált az üzemben. Minőségi, takarékosági, szocialista gépgondozási szovjet munkamódszereket alkalmaznak.

A szeptemberi tervelőirányzat teljesítésében Gergely István élmunkás mutat példát, aki 215 százalékra tett ígéretet és már eddig 235 százalékot ért el. Farkas Eduárd 250 százalékos helyett 279 százalékos teljesítést. Nina Nazarova módszerének alkalmazásával Kellner Pál élmunkás is már a jövő évre termel. Az üzem élmunkásai szorgalmukkal a műhely többi dolgozóit is nagyobb eredményekre serkentik.

SOVJET MÓDSZER SEGÍTSÉGÉVEL CSÜKENTIK A CEMENT ELŐÁLLÍTÁSI ÁRÁT A TORDAI CEMENTGYÁR MUNKÁSAI

TORDA. — (Tudósítónktól.) Élénk küzdelem folyik az évi tervnek 11 hónap alatti teljesítéséért a tordai cementgyárban is. A szeptember 15-i üzem ülésen a 6. számú malomnál dolgozó munkások ígéretet tettek, hogy a kémence üzembehelyezése után azonnal hozzáfognak a munkához és jó munkaszervezéssel naponta 140 tonna cementtel többet termelnek, mint amennyi a napi előirányzatuk. Ezenkívül vállalták, hogy észszerű gazdálkodással november 7-ig 500 ezer lej értékű üzem- és nyersanyagot takarítanak meg. Részben ez, részben pedig az új szovjet munkamódszer segítségével az eddigi számítások azt mutatják, hogy a termelt cement előállításí árát 40-50 százalékkal csökkenthetik.

Megalakították a román-szovjet barátsági hónap szervezőbizottságát

BUKAREST. — (Agerpres) Az ARLUS központi székházban csütörtökön délben gyűlést tartottak, amelyen megalakították a román-szovjet barátsági hónap országos szervezőbizottságát. A gyűlésen betervezték az október 7. és november 7. között rendezendő román-szovjet barátsági hónap ünnepeinek műsor-tervezetét is.

NOVEMBER 7. TISZTELETÉRE

Fém- és vegyipari üzemeink 112,833.748 lejt adtak vissza forgóalapjukból az államnak

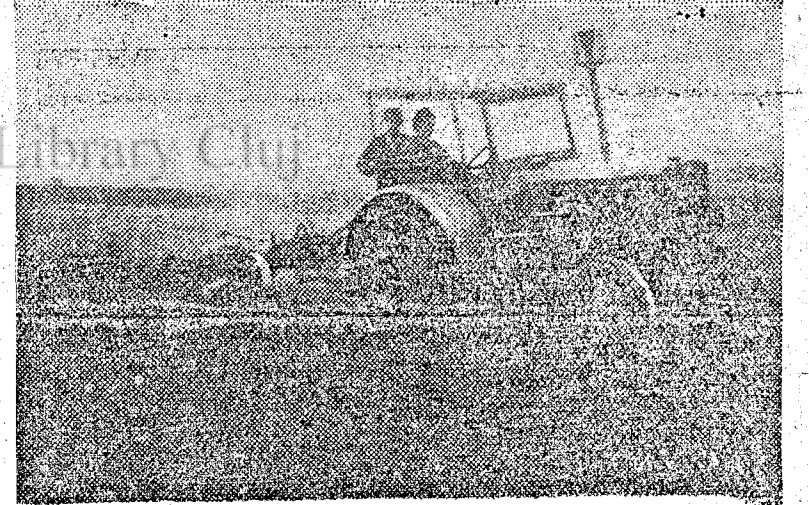
tományi élesdi „Refactorul” 230.000 lejt, a sztálinvárosi „Durabil” pedig 99.000 lejt adott vissza az államnak.

A gépipar főigazgatósághoz tartozó „Augustus 23”-üzem 22,500.000 lejt, a bukaresti „Vulcan” és a brailai „Május 1”-üzemek 10,000.000 lejt, a kaláni „Victoria” 8,700.000 lejt, a romani „IMS” 5,661.000 lejt, a sztálinvárosi „Metrom”-üzem 5,000.000 lejt, a kolozsvári „Unirea” 2,212.000 lejt, a szacselei „Breiner Béla”-üzem 3,369.000 lejt, az „IRMC” 3,088.000 lejt, az aradi „Victoria” 2,500.000 lejt, a „Flamura Rosie” 2 millió lejt, a kudzsiri „UM” 2,648.000 lejt, a bukaresti „Steaua Rosie” és a „FS-Rasnov” egyenként egymillió lejt, a szatmári „Unió” és a színajai „I. C. Frimu”-üzemek 315.000 lejt utaltak vissza forgóalapjukból.

A szinesfémipari főigazgatósághoz tartozó kiskapusi „December 21”-üzem 300 ezer lejt. A fémfeldolgozó ipari főigazgatósághoz tartozó szebeni „Virola” 600 ezer lejt, a temesvári „Technometal” 500 ezer lejt, a komárniki „Vulturul” 138 ezer lejt. A vegyipari főigazgatósághoz tartozó bukaresti „Szeptember 13”-gyár 7 millió 374.748 lejt, a galaci „Policolor” 4 millió lejt, az otopeni „ICT” 1 millió 500 ezer lejt és a ploesti „Feroemail” 500 ezer lejt térített vissza az államnak.

Fém- és vegyipari üzemeink munkásai, technikusai és tisztviselői, egész dolgozó népünkkel együtt tovább fokozták harcukat, hogy November 7-ét még kimagaslóbb termelési eredményekkel köszöntsék.

Mély barázdát szánt a traktor

Az apahidai „Vörös Csillag” kollektív gazdaság tagjai tavaly öszsel is traktorral szántatták fel a földet. A faluban hektáronként a legmagdabb termést aratták. Ötvenes tervünk második évében is hasonló gazdag termést akarnak betakarítani. Ezért már szerződést kötöttek a bonchidai gép- és traktorállomással. Muresan Petre és Baciu Ioan traktorista már 15 hektárt fel is szántott. Szántás után traktorral végzik a vetést is.

Hírek a Szovjetunióból

MEGKEZDÖDÖTT A SZÜRET A SOVJETUNIÓBAN

ALTA. — Masszandra kombinát szovhozaiban megkezdődött a szüret. Néhány nap alatt már 2000 tonna szőlőt szállítottak Moszkvába, Leningrádba és az ország többi iparvárosába, valamint az északi rajonokba. Ez a mennyiség 700 tonnával több a múlt événél.

A livánovszki szovhoz, a Krim-félsziget déli partjának egyik legnagyobb szőlőfeldolgozója, a napokban kezdte meg a szőlőfeldolgozást. Az üzem teljesen gépesített. Sok mechanikus szivattyu, elektromos prés és különböző felszerelés könnyíti meg a dolgozók munkáját.

A TÜRKMEN FÖCSATORNA ÖNTÖZÉSI TERVE

A türkmén föcsatorna, a sztálini korszaknak ez a gígászi alkotása, 1,300.000 hektárnyi eddig vízhiányban szenvedő terület öntözését biztosítja. A Szovjetunió számos tudományos intézete foglalkozik a türkméniai terrec tanulmányozásával és az öntözési munkálatokra vonatkozó tervec kidolgozásával. Ezek szerint Észak-Kalpakhiában és Észak-Türkménhiában négy nagy öntözési rendszert épí-

nek ki. Ugyancsak öntözési hálózat épül Nyugat-Türkménhiában, a Káspitenger menti síkságokon és a Balkástó mentén lévő síkságon. Az egyik fontos elágazó öntöző csatorna hossza — amely a táhíai tási gát közelében a türkmén föcsatornából indul ki — 1000 km. lesz. Csimbáj vidékének öntöző hálózata három és félser gazdagabb lesz vízben, mint a híres Fergana csatorna.

TERVEN FELUL TERMELT SZEN

GORLOVKA. — A „Ruducs” szénbánya kollektívája szeptember másodikán befejezte 9 hónapos szénfejtési tervének teljesítését. Minden munkás túteljesíti normáját. Az üzemi sikernek pontos és harmónikus munkának az eredményei.

A Donyec-medence élbányájának kollektívája sztáhanovista békeorséget szervezett. A tüzelőanyag terven felüli kitermeléséért, új szocialista munkavállalást tettek. A gorlovkai 4., 5., 6., 7. számú bányáinak kollektívái szintén túteljesítették az üzemi tervüket. A „Sztálin” bánya dolgozó az Októberi Szocialista Forradalom tiszteletére munkaversenyt kezdeményeztek a gorlovkai bányászok között.

A kínai nép politikai tanácsadó testülete országos bizottságának jelszavai a Kínai Népköztársaság kikiáltásának évfordulója alkalmából

PEKING. (Agerpres.) Az „Uj Kína“ hírügynökség közli a kínai nép politikai tanácsadó testülete országos bizottságának Kínai Népköztársaság kikiáltásának második évfordulója alkalmából közzétett jelszavait. A jelszavak kijelölik a kínai nép további feladatait az új Kína szüntelen fejlődéséért vívott harcban, a kínai és a szovjet nép közötti elszakíthatatlan barátság és együttműködés megerősítéséért, a világbékéért. A jelszavak a következők:

Köszöntjük az imperialista agresszorok ellen harcoló kínai népet, amely felszámolja a földesuri kizsákmányolást, megsemmisíti az ellenforradalmi erők maradványait és építi az új Kínát!

Köszöntjük a kínai népfelszabadító hadsereg szárazföldi, légi és tengerészeti haderejét, a közbiztonsági népi csapatokat és a népi miliciát!

Köszöntjük a kínai népi önkénteseket, akik nagy győzelmeket aratnak a koreai fronton!

Köszöntjük az egészségügyi szolgálatnál dolgozó munkásokat, orvosokat, vasúti munkásokat, a távközlési szolgálatnál dolgozókat, a frontmögötti munkásokat, a fronton harcoló értelmiségieket, akik segítik a kínai önkénteseket!

Köszöntjük az amerikai agresszorok ellen, Korea megsegítéséért vívott harcban megsebesült elvtársakat!

Örök dicsőség a Korea megsegítéséért, az amerikai agresszorok ellen vívott harcban elesetteknek!

Köszöntjük a szovjet kormányt és a szovjet népet, nagy szövetségeseinket, a világbéke és a demokrácia védbástyáját!

Éljen a Kína és a Szovjetunió közötti elszakíthatatlan barátság!

A kínai nép politikai tanácsadó testületének országos bizottsága köszönti a hős koreai néphadsereget és a koreai népet, a hős vietnámi néphadsereget és a vietnámi népet, a függetlenségéért, a demokráciáért és a békéért harcoló japán népet, az imperialista agresszió ellen küzdő Ázsia népeit, valamint a közép- és délkelet európai népi demokráciák testvéri országainak népeit.

Éljen az Egyesült Államok, Anglia, Franciaország, Olaszország és a többi országok népei, valamint a kínai nép közötti barátság, a béke védelméért folytatott küzdelemben — hangzik a felhívás.

A bizottság felszólítja a kínai népet, hogy harcoljon az amerikaiak tajvani megszállása ellen, az amerikaiak koreai inváziója ellen, az angol-amerikai imperialisták törvénytelen japán békeszerződése ellen és az ellen, hogy az amerikai imperialisták továbbra is megszállva tartják és felfegyverezik Japánt.

A bizottság felszólítja a kínai népet: fokozza harcát az amerikai agresszió ellen, Korea megsegítésére, az amerikai agresszorok megsemmisítésére.

A koreai nép politikai tanácsadó testületének országos bizottsága a kínai nép különböző rétegeihez fordul, konkrét

feladatokat jelöl ki a munkásoknak, parasztoknak, állami tisztviselőknek, tudósoknak, mérnököknek, technikusoknak, orvosoknak és tanítóknak, iparosoknak és kereskedőknek. A bizottság felszólítja a munkásokat, hogy fokozzák a hazafias munkaversenyeket, erősítsék meg a kétkezi és szellemi dolgozók közötti egységet, növeljék a termelést, javítsák meg a minőséget, szélesítsék ki a mezőgazdasági termelés fokozásáért indított mozgalmat, harcoljanak a mezőgazdaság szüntelen fejlődéséért. A bizottság felszólítja a demokratikus pártokat és a népi szervezeteket, hogy harcoljanak az országos, egységes, demokratikus front megerősítéséért és a közös program megvalósításáért. Az ország összes nemzetiségének egységes erővel kell harcolniuk a politikai, gazdasági és kulturális élet kifejléséért, az imperialista agresszió ellen, a nagy, független és egységes haza építéséért.

A felhívás köszönti a kínai népet, Ázsia népeit és a világ összes népei közötti szolidaritást.

A felhívás a következő szavakkal fejeződik be:

„Éljen Sztálin generálisizmusa, az egész világ népeinek vezetője és tanítómestere!”

„Éljen a nagy Kínai Népköztársaság!”

„Éljen a Kínai Kommunista Párt!”

„Éljen Mao Ce-Tung, a kínai nép nagy vezetője!”

Az északkoreai küldöttség újra javasolta a fegyverszüneti tárgyalások folytatását

KAJSZUNG. — (Agerpres.) Az Uj Kína hírügynökség tudósítja a koreai néphadsereg és a kínai önkéntesek összekötő tisztjei szeptember 24-én 18 órakor a küldöttség vezetőjének utasítására az ENSZ fegyveres erői küldöttségének hivatalosan javasolták, hogy a két fél küldöttsége 25-én 10 órakor folytatassák a tárgyalásokat.

A koreai néphadsereg és a kínai népi önkéntesek összekötő tisztjei Csang Csun-San ezredes és Csaj Cseng-Ven alezredes szeptember 25-én 10 órakor ismét találkoztak a másik fél összekötő tisztjeivel, Kinney és Murray ezredessel és tárgyalni kezdtek azzal a céllal, hogy a kajszungi fegyverszüneti tárgyalások folytatására megállapítsák az időpontot. Csang

Csun-San ezredes, a koreai néphadsereg és a kínai népi önkéntesek küldöttsége vezetőjének utasítására újból javasolta, hogy a két fél küldöttségei folytassák a tárgyalásokat, mégpedig szeptember 26-án 10 órakor. Kinney ezredes azonban kitért a válasz alól és kérte, hogy vitassák meg a fegyverszüneti tárgyalások folytatásának ugynevezett „feltételeit”.

Csang Csun-San ezredes nyomban rámutatott arra, hogy Kim Ir-Szen főparancsnok és Peng Teh-Huaj parancsnok Ridgwayhez intézett szeptember 24-i üzenetében ismét elvetette a fegyverszüneti tárgyalások folytatása ugynevezett „feltételeinek” kérdését, és hogy a másik fél főparancsnokának nem lett volna szabad összekötő

tisztjeit olyan álláspontra utasítania, amelyet a koreai néphadsereg és a kínai önkéntesek parancsnokai elvetettek.

Végül Csang Csun-San ezredes kijelentette: mivel a másik fél még mindig nem nyilvánított véleményt arról a javaslatról, hogy-a két fél küldöttségei szeptember 26-án 10 órakor hivatalosan folytassák a kajszungi fegyverszüneti tárgyalásokat, semmi értelme nincs az összekötő tisztiek értekezletének folytatására. Javasolta, hogy a megbeszélést szakítsák félbe addig, amíg a másik fél nem válaszol a javaslatokra. Kinney ezredes beleegyezett az értekezlet félbeszakításába, hogy megvárja fölöttes hatóságainak utasításait.

A NDK népi kamarája elnökének levele a bonni parlament elnökéhez

BERLIN. — (Agerpres.) A Német Demokratikus Köztársaság népi kamarájának elnöke, Johannes Dickmann, a következő levelet intézte a bonni szövetséges parlament elnökéhez:

„A Szövetséges Köztársaság elnökéhez szeptember 15-én küldött levelemmel egyidejűleg eljuttattam dr. Ehlers elnöknek, a Német Demokratikus Köztársaság népi kamarája által elfogadott határozatot is, amelyben azt javasolja a Szövetséges Köztársaság parlamentjének, hogy az egész Németországra kiterjedő szabad választások megszervezésére az egységes, demokratikus és békeszerető Németország megteremtésére és a német békeszerződés megkötésének sürgetésére hívják össze Kelet- és Nyugat-Németország megbízottait. Levelemben rámutattam arra, hogy a népi kamara határozata kifejezi azt az egységes akaratot, hogy tárgyalásokat folytassunk Nyugat-Németország megbízottjaival, a

kölcsönös megértés szellemében. A népi kamara szükségesnek tartja, hogy Berlinben mielőbb megkezdjék az egész Németországra vonatkozó tárgyalásokat. A nyugatnémetországi sajtó nyilatkozataiból kitűnik, hogy a Német Demokratikus Köztársaság Népi Kamarájának javaslata élénk visszhangot keltett.

A magam részéről hajlandó vagyok minden lehető módon megtenni annak érdekében, hogy a népi kamara javaslatait a Német Demokratikus Köztársaság határain belül széles körben megvitassák és dr. Adenauer szövetségi kancellárt biztosítom arról, hogy javaslatainkra adott válaszával széles körben ismerteljünk. — Meggyőződésem, hogy amennyiben illy módon a német népnak megadjuk véleménye kifejtésének szabad lehetőségét, ezzel meglesszük azt, ami a béke és a német nép egysége helyreállításának tekintetében kötelességünk.”

Röviden

NEW-YORK. — (Agerpres.) Amerikai lapjelentések szerint Eisenhower tábornok az Atlanti Paktum ottawai értekezletén 100 hadosztály, vagyis 1 millió 200 ezer ember felszerelését követelte a paktumban résztvevő 12 ország hadügyminisztereitől. A lapok kiemelik, hogy a követelés megrémítette az értekezleten résztvevő nyugat-európai hadügyminisztereket.

BERLIN. — (Agerpres.) Berlin angol övezetében a munkahelyező hivatal mérnököket, tengerésziszteket, pilótákat és rádióátvirázásokat toboroz a nyugatnémetországi hadsereg részére.

PARIZS. — (Agerpres.) A francia gyarmati hadsereg repülőgépei az utóbbi napokban barbár támadást intéztek a vietnámi falvak ellen. Fejtartomány egyik faluját 23 repülőgéppel 2 órán át bombázták.

ATHEN. — (Agerpres.) A banktisztviselők sztrájkja egyre terjed. Szeptember 26-án a sztrájkoló fővárosi banktisztviselőkhez csatlakoztak a vidéki városok banktisztviselői is.

Az imperialista országok formalista zeneszerzői a népeinyomók lakójai

„Mialatt egy maroknyi, kényelemben, bőségben és fényűzésben tobzódó imperialista művészeti tudata egyre inkább elkorcsosul — (bizonyosság rá a századunkban külföldön uralkodó förtelmes, formalista festészet, valamint a dekadens költészet és a vadállatiasságig szüllesztett zene), ugyanakkor a társadalom egészséges részének, a dolgozóknak művészeti tudatát szándékosan bilincsbbe verik, előre megfontoltan fékezik és korlátozzák.”

Ezekkel a taldó szavakkal jellemzi P. Ivanov szovjet esztétikus az imperialista országok művész-lakójainak, többek között zeneszerzőinek is tevékenységét. Ez a „munkásság”, amely mérhetetlen képmutatással a „művészi szabadság” álcát ölti magára és ennek nevében akarja létjogát igazolni, éppolyan szerves része az imperialista barbárság megnyilatkozásainak, mint a lincselés, a tömegnyomor, a háborus uszítás, a börtön és a koncentrációs tábor. Célja ugyanaz, mint kenyéradó gazdái: a valóság elkendőzése, a legalantasabb emberi ösztönök mozgósítása és felszínmentartása. Az imperialista országok polgári zeneszerzői ma már a teljes tagadás állásponjára helyezkednek, azokkal a nagy alkotásokkal szemben, melyeket a polgárság forradalmi, felfelé ívelő korszakában a világ legnagyobb zenei alkotói, Bach, Beethoven, Mozart, Schumann, Bellini, Liszt, Verdi, Bizet, Palestrina és mások teremtettek. Amerika, Anglia, Franciaország dekadens zeneszerzői ma már azt sem állják nyitlan hangzotni, hogy a nagy klasszikusok alkotásai idejétmúltak és „új utakat” kell törni a zeneirodalomban. Nézzük meg közelebbről, mit értenek ezek a „művészi” urak „új utakon”? Mindenekelőtt azt kiabálják, hogy a művészet öncélú, tehát a polgári világ művésze ne törődjék a külső világgal, csak tiszteltreméltónak egyáltalán nem nevezhető énjével. Hogy ezek a „művész urak” miért iszonyodnak a külső világtól, könnyen érthető. Azért, mert a külső világ imperialista gazdái szennyét és borsalmát tükrözi, mert a dolgozó milliók gyűlöletében és szinte óráról-órára növevő harci elszántságában a tőkés osztály elkerülhetetlen pusztulásának szükségességét ismerik fel. Erről pedig úgy vélik, jobb nem beszélni, illetőleg, ha már kell beszélni, akkor legokosabb — mellébeszélni: meghomlítani, elhomályosítani a valóságot és a természetes, emberi érzések helyett, — melyek a dolgozó emberek érzései — az elhjasodottak, az emberi érzésekből kivetkőzötték „érzéseit” helyezni „műalkotásaik” középpontjába, tehát a vadállati erotikát a kifejezésbeli zürzavart, zenei nyelven — az atonalitást — (összhangzatnélküliséget) ültetni, az összhang, a tiszta formák, a dallam, a mély zenei mondanivalók helyébe. Az imperialista országok polgári muzsikusi tagadói az igazi, tehát a néptől eredő és a népek szülő zeneművészetnek, tudatosan tagadják a legnagyobb zenei alkotásokban foglalt haladó szellemű gondolati és érzelmi tartalmat.

A rothadó kapitalizmus imperialista korszakával szorososan összenőtt, tehát időrendben is hozzá hasonlóan bontakozott ki a tőkés országok dekadens művészete, amely nem egyéb, mint egy rothadó társadalom termelése, mint a bursosá eldaltiasodás kifejeződése — hangok, színek, szavak zürzavarában. A formalista zene, amely teljesen elszakadva népi-nemzeti gyökereitől, a kozmopolitizmus fertőjébe süllyedt, egyidőben jelent meg az irodalmi és képzőművészeti formalizmussal, irodalmi sikon a futurizmussal és dadaizmussal, képzőművészeti sikon a kubizmussal és az expresszionizmussal. Hindemith és Honegger Németországban, Darius Milhaud Franciaországban volt a legfőbb képviselője annak a naturalista, szürealista elemekből összezsákolt, macskasene fülserető zenebonóját idéző „zenei” alkotásoknak, amelyekről a tőkés országok szolgálkú kritikusi és esztétái azt hirdették, hogy e „művek” a zeneművészet „forradalmát” jelentik. Ez a „forradalom” csak betetőzése volt a különben nagyon tehetséges francia zeneszerző, Debussy zenei impresszionizmusának, amely a semmittevő, rothadó, különködő polgári „műlvezők” körében azért örvendett nagy népszerűségnek, mert megszábadította őket a nagy klasszikusok eszmei mélységének terhétől, a legnagyobb zenei alkotók, mint például Beethoven valóban forradalmi és mélységesen humanista mondanivalójának súlyától.

Az imperialista vadállatok nemcsak a népet gyűlölik, hanem azt a művészetet is, amely a népből, a nép művészetéből merít és a néphez szól. A dekadens zene és zeneelmélet reakciós képviselői éppen ezért eleve tagadó álláspontra helyezkednek az opera műfajával szemben, melynek klasszikus alkotásai (Verdi, Mussorgszkij, Bizet, Puccini stb.) a népzene motívumain épültek fel; a kórusművekkel szemben, melyek a folklor kincseit dolgozzák fel és a tömegek zenei megnyilatkozásának legnépszerűbb lehetőségét teremtik meg.

A rothadó, sekélyes, a magasrendű emberi gondolatok, érzések megcsufolását jelentő dekadens polgári zene befolyása ellen a mi zenészeinknek is könyörtelen és nem szünő harcot kell folytatniuk. Ezek a hatások és befolyások nálunk is kísértének és mint ahogyan Zsdánov nagy beszédeig, melyet a zenei vitával kapcsolatban a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja 1948-ban tartott ülésén mondott el, még a Szovjetunió egyes zeneszerzői körében is kísértettek.

Csak a hátrékony befolyások elleni harcban válnak képessé zeneszerzőink olyan új, magasszínvonalú, realista művek alkotására, melyeknek lényegét Zsdánov így határozta meg: „Teljes mértékben vissza kell állítani a klasszikus hagyományok jelentőségét, újja kell teremteni a normális emberi zenét. Hangsúlyozni kell a zene bomlasztásának veszélyét, amely azt a formalista irányzat részéről fenyegeti. El kell itélni ezt az irányt, amely Herosztatoszként szét akarja rombolni a művészet szentélyét, amelyet a zenekultúra nagy mesterei építettek. Szükséges, hogy minden zeneszerző átállítódjék és arccal népe felé forduljon.”

SALAMON LASZLO

A svéd-szovjet barátság hete

Szeptember 22-én megkezdődött a svéd-szovjet barátság hete. Ezzel kapcsolatban a „Ny Dag” című lap így ír: „A svéd nép mély hálát érez a Szovjetunió iránt, amiért megszábadította a második világháborúban

a német megszállástól. A svéd nép érdeke, hogy egyre szorosabbra fűzze barátságát a szovjet néppel. A svéd népek minden lehetősége megvan, hogy békében dolgozhassék a béke hatalmas védelmezőjével, a Szovjetunióval együtt.”

Az ünnepi műszak élmunkásai versenyzászlót nyertek a „Transsylvania” szövetkezetben

A kolozsvári „Transsylvania” diszmuipari szövetkezet tagjai a két héttel ezelőtt tartott gyűlésen feldolgozták a „Vörös Grivica” dolgozóinak levelet, amely új versenymozgalmára sarkenti az ország munkásait, technikusait és mérnökeket.

A felhívás szellemében a szövetkezeti tagok egyöntetűen vállalták, hogy az évi tervet 11 hónap alatt, december 1-ig maradéktalanul befejezik és a minőséget addig 5 százalékkal megjavítják. Ennek érdekében a bődíszmű-szekció vállalta, hogy az októberi tervet október 20-ig befejezi. Az osztályról Klein Sándor arra tett ígéretet, hogy a jövő hónapban 80 százalékos, Nagy Vilma 70 százalé-

kos, Csonka Anna és Hercze Ilona 60 százalékos, Szabó Katalin és Csonka Elvira 40 százalékos tervteljesítést érnek el. Kallós József 85 százalékos normatelteljesítésre tett ígéretet és figyelmesebb, pontosabb munkával, a kitűzött határidőig 40 százalékkal megjavítja a minőséget. A festőből Krizhai N. festő 50 százalékos. Kemény Jolán 30 százalékos, Halmágyi Margit 10 százalékos tervteljesítéssel, Hantz Piroska pedig a késések végleges felszámolására tett ígéretet.

A véget nem érő munkavállalások és versenykihívások után az igazgatótanács felvette a tagok szakmai továbbképzésének kérdését és vállalta, hogy rövidesen új szakmai tanfolya-

mot szervez be. A tagok javaslatára pedig örömmel szögezte le, hogy November 7. tiszteletére október 27-én és november 8-án, az országos kongresszus tiszteletére pedig szeptember 20. és 21-én ünnepi műszakot tartanak a szövetkezetben.

Az első két ünnepi műszakot a vállalás értelmében a szövetkezeti tagok eredményesen meg is tartották. Az ünnepi műszakon kitűnt öt élmunkás — Lőrincz Éva, Klein Sándor, Kallós József, Gyulai Margit és Halmágyi Margit — versenyzászlót nyertek.

Hirschfeld Éva.
a „Transsylvania” szövetkezet sajtólevelezője.

Minőségi munkájukkal segítik elő a dolgozók jobb lábbeliellátását

A kolozsvári „Breiner Béla” szövőgyár dolgozói a jöminőségű gyöles és dokkvázon mellett, cipőfelsőrészeknek való vásznat is szövik. Miután a vásznat megszővik, az áru az aprétúra terembe kerül, ahol megfelelő módon kikeményítik, szárítják és vasalják. Innen a felhengerrel kész árut a cipőgyárakba továbbítják, amelyet ott a különböző cipőminták szerint kiszabnak és falhasználnak.

Néhány héttel ezelőtt az aprétúra terem munkásai még nehézségekkel küzdöttek. A már korszerűtlenné vált keményítőgépet ugyanis nem bírta a termelés ütemét s ez nagymértékben gátolta munkájukat. A gépnél dolgozók három váltásban sem győzték a szövődé termelésének keményítését. Ha jól ment a munka, akkor is csak körülbelül felét keményítették ki a szövődében termelt napi mennyiségnek. Ugyanakkor a cipőgyárak egyre inkább a keményített vásznat igényelték. Ez természetesen is. Mert a cipő-

gyári munkások sem szívesen dolgoznak keményítetlen, puha anyaggal, ami lenyegesen megnöveli munkájukat.

A szövődé vezetősége indokoltan tartotta a minőségi követelményt, de pillanatnyilag nem segíthetett a bajon. A kérdést azonban nem vetette el. Az üzem technikusai hónapokon keresztül tanulmányozták a kérdést, — hogy lehetőleg kis beruházzal — hogyan oldhatnák meg a bélésvászon tömeges keményítését. Nussbaum Sándor, Komán Árpád és Drágos Demeter technikusok jól tudták, hogy a gőzkazán a keményítőgépet szárító kamarájába mindössze 60 fok celzius melegét árasztja. Tehát ezen kellett segíteniük.

A technikusok múltév nyártól — amióta felismerték a gép lassúságának okát — már több ízben is jöttek javaslattal az igazgatóság felé. A benyújtott tervek nem voltak elég tökéletesek. Végül is egyesítették a három újító tervezetét s közös munkával megoldották a gyár régen vajdudó kérdését. A ke-

ményítőgép szárítókamarája mellé közvetlen építettek még egy szárazlevegőjű kazánt. Az új kazán a kétharmadánál is kevesebb gázt fogyaszt az előzőnél és mégis közel kétszerannyi hőt bocsájt a kamarába. A kazán hőmérséklete ma meghaladja a 100 fok celziust. Ezzel a gép termelékenysége több mint 100 százalékkal emelkedett.

Nussbaum Sándor, Komán Árpád és Drágos Demeter újítása nagyarányú megtakarítást eredményez. Evi többmillió lejes megtakarítást ér el az üzem és a dolgozók kétszer annyira növelhetik a jöminőségű, kikeményített vászon termelését. Tehát a három újító nemcsak a „Breiner Béla”-üzem munkáját javította meg, hanem a cipőgyárak dolgozóinak munkakörülményeit is. Mert most már ők is könnyebben szabhatják a keményített, jöminőségű vásznat, mint az addigi ide-oda csavarodó puha anyagot. Az újítás segítségével ma már a cipőgyári munkások is többet és jobbat termelhetnek a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulójára.

Szorgalmas munkájuk után bőséges termést arattak a szamosudvarhelyi kollektivisták

ZSIBÓ. — (Tudósi(ónk(tól).) A szamosudvarhelyi „Vörös Zászló” kollektív gazdaság tagjai gazdag termést arattak az idén. A nagy tábla földeken szorgalmasan dolgoztak. A ferszerűen végzett munka eredménye nem maradt el. Közel 20 mázsa búzát csépeltek hektáronként.

Nagy és szép ünnep volt az 50 százalékos előleg-osztás a kollektivisták számára. A kollektív gazdaság tagjain kívül a falu apraja-nagyja jelen volt a székház udvarán. Érdeklődéssel, kíváncsian szemléltek a kollektivistákat, amint a mázsáról szekerre rakták a búzával teli tömött zsákokat. Lukacs György kollektivistája az első között kapta meg járandóságát. Ő közzéparaszt volt, de 3 hektárnyi földjén sohasem tudott annyi gabonát termeszteni, hogy az családjának az ujjig elég legyen. Így aztán a leggyakrabban látástól-vakulásig dolgozott a kuláknak részbe. A közösen végzett lelkiismeretes munkának megvan az eredménye. 390

ledolgozott munkanap után 21 mázsa búzát kapott.

Szépen kaplak az előlegről a kollektív gazdaság többi levékenyen dolgozó tagjai is. Nánási Péter 62 éves, de azért szorgalmasan, fűrgén dolgozott. A munkában mindig példát mutatott. 262 munkanap után 1312 kiló búzát vitt haza. Féder Mária hétgyermekes özvegyasszony is életkedvvel, vidáman végezte munkáját a közös földeken. Összesen 116 munkanapot dolgozott, mely után 582 kiló búza-előleget részesült. Apró gyermekei nem éheznek többé. Voltak olyan kollektivisták is, akik az osztásnál szégyelték magukat társaik előtt. Rendszertelenül jártak munkába s keveset dolgoztak, most kevesebb a jövedelmük is.

A „Vörös Zászló” kollektív gazdaság tagjai megfogadták, hogy a jövőben is erejüket nem kímélve dolgoznak. Megerősítik és felvirágoztatják közös gazdaságukat.

Kozma Sándor.

Cikkeink nyomán

A szeptember 5-i számunkban bírálati cikket közöltünk: „Meg kell javítani a Hóstátban a szerződéses zöltség átvételét” címmel. A bíráló a „Victoria” szövetkezet vezetősége elfogadta és szerkesztőségünkbe az alábbi levelet küldte:

Szövetkezetünk egyik igen fontos célkitűzése a mezőgazdasági termékek legjobb feltételek mellett forgalomba hozatala. Dolgozunk e munkát osztályharcos szellemben végzik, fáradságot nem kímélnek, mert tudják, hogy ezen keresztül a falu és város kapcsolatát erősítik. A zöltségosztály az átvételnél nehézségekkel küzd és így hibát is követ el. Ezért a cikk megjelenését örömmel vettük, mert ez bizonyítja, hogy munkánkat figyelemmel kísérik.

Szövetkezetünk munkaközössége látja a hiányosságokat és lépéseket tett azok kiküszöbölésére. A jelenlegi raktárhelyiség nem megfelelő és részben ebből származik a hiányosság. A jövőben külön raktárban történik az áru átvétele és kiadása a fióküzletek számára. Szállítási és kü-

lönöző technikai okok miatt ez eddig nem történt meg.

A Hóstátban felvásárolt zöltségféléket szövetkezetünk értékesíti. A hóstáti szövetkezet megbíztaival állandó kapcsolatot tartunk és rendszeresen értesítjük, hogy milyen zöltségre van szükség. Lehetőség szerint arra törekedünk, hogy a munkások érdekeit szemelőtt tartva minőségi árut vegyünk át. Ezért az átvételnél hiányosságok merülnek fel, mert egyes termelők a hóstáti szövetkezetben III. osztályú árut szeretnének értékesíteni.

A „Victoria” szövetkezet vezetősége és az alkalmazottak mindent elkövetnek, hogy a hiányosságokat minél előbb felszámolják. Meggyőződésünk, hogyha a hóstáti szövetkezet is igyekszik a hiányosságokat legalább oly mértékben felszámolni, mint mi és ha a sajtó továbbra is figyelemmel kíséri, támogatja akcióinkat, a munka megjavul és biztosítani tudjuk a városi dolgozók jobb ellátását.

Leontin Dejen,
a kolozsvári „Victoria” szövetkezet elnöke

NÉPHADSEREGÜNK NAPJANAK MEGÜNNEPLÉSÉRE KÉSZÜL AZ ORSZÁG

A román néphadsereg a proletárdiktatura eszköze, a dolgozó nép és a béke védelmezője

Hadseregünk nagy örömmel készülődik arra, hogy megünnepelje október 2-át, „A Román Népköztársaság Hadseregének Napját”. Ez a nap egyszersmind egész dolgozó népünk nagy ünnepe. Néphadseregünk katonái kifejezik ezen a napon szeretetüket a hadsereg megteremtője, a Román Munkáspárt, a felszabadító szovjet hadsereg és Sztálin elvtárs, a zsenilis hadvezér és népünk szeretett báránya iránt.

Október 2-a ünnepélyes alkalom lesz a Román Népköztársaság hadserege számára, hogy kifejezze tisztelettel akarát: megvédi dolgozó népünk hősiességét — a boldog életért, megvédi forradalmi vívmányait és önfelelődozóan szolgálja a béke ügyét.

A kizsákmányoláson alapuló tőkés országok a kizsákmányolók érdekeinek megvédésére, a nép elnyomására s idegen területek meghódítására használják fel hadseregeiket. A Nagy Októberi Szocialista Forradalom, mely a történelem folyamán első ízben valószínűsítette meg a kizsákmányolás-mentes uttipusú szocialista államot teljesen új szempontokból vetette fel a hadsereg kérdését.

Nagyvonalakban már Marx és Engels is vázolta a felszabadító forradalmi hadsereget, a proletáriátus hadseregének feladatát. Engels azt írta, hogy ez a hadsereg igazi hazáért, a szabaddá vált emberek hazájáért

fog harcolni. Lenin és Sztálin részletesen kidolgozta a proletárdiktatura hadseregéről szóló marxi és engelsi tanítást. A Bolsevik Párt vezetői a munkásosztály katonai szervezeteinek kérdését a forradalom alapvető kérdésének tekintették.

A Nagy Októberi Forradalom győzelme után Lenin és Sztálin arra mozgósították a munkásokat, az egész népet, hogy szervezzen legyőzhetetlen hadsereget a szocialista haza védelmére. Így született meg a munkások és parasztek hatalmának, a nagy forradalmi vívmányoknak védelmezője, az uttipusú Vörös Hadsereg, amelyhez fogható nem ismer a történelem.

Pártunk néphadseregünk megalakítására és az ország védderejének megerősítésére irányuló politikájában Lenin és Sztálin tanítására, a Bolsevik Párt tapasztalataira, a szovjet hadsereg példájára támaszkodik.

A proletárdiktatura szükségessé tette, hogy mi is megalakítsuk a magunk uttipusú hadseregét, a román néphadseregét.

A román burzsoá-földbirtokos rendszer hadserege egyrészt a román kizsákmányoló osztályok, másrészt a külföldi imperialisták politikájának gyűlöletes eszköze volt. A dolgozók iránti gyűlölet s a legvadabb szovinizmus és nacionalizmus szellemében nevelték ezt a hadsereget, melynek léte a leggyalázatosabb célokat szolgálta.

Pártunk 1945 és 1947 között élelnek tevékenységet fejtett ki a régi hadsereg jellegének gyökeres megváltoztatására, az uttipusú hadsereg forradalmi ütemű megteremtésére, a hadsereg demokratizálására, a fasiszta elemektől való megtisztítására, a katonáknak a munkásosztály mellé állítására, hogy résztvegyenek népi demokratikus rendszerünk megteremtésében.

A pártnak le kellett törnie a monarchikus és polgári-földesuri elemek makacs ellenállását, akik a hadseregben elfoglalt vezetőhelyüket arra igyekeztek felhasználni, hogy szabotálják az új hadsereg megalakítását.

A polgári elemeknek a kormányból való eltávolítása, a monarchia megdöntése és a Román Népköztársaság kikiáltása után pártunk kezébe vette a hadsereg vezetését és a lenini-sztálini tanítás alapján rövid idő alatt a munkásosztály érdekeinek megfelelően teljesen átszervezte a hadsereget.

A munkásosztály harca a párt vezetésével, a Szovjetunió és Sztálin elvtárs segítségével, a Szovjet Hadsereg példája és tapasztalatai, a kommunizmus lankadatlan munkája a hadsereg soraiban — ezek vetették meg alapját a román néphadseregnek.

Néphadseregünk uttipusú hadsereg, a proletárdiktatura hadserege országunkban, E hadsereg szerepéről szólva Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtárs a következőket mondja:

„Békés hazánk és népünk számára,

népköztársaságunk megszilárdítását szolgáló hadseregünk népünk demokratikus vívmányait, függetlenségünket és szuverenitásunkat védi. De ez még nem minden: Ifjaink számára, akik katonai szolgálataukat teljesítik, a hadsereg valóságos kulturintézmény, igazi hazafias, demokratikus állampolgárokat nevelő iskola kell, hogy legyen.”

A munkásosztály és a dolgozó parasztság szeretettel és tisztelettel tekint a hadseregére. A néphadsereg és a dolgozó nép megbonthatatlan egységgé forrott össze. E hadsereg katonái esküvel fogadják, hogy hűvek maradnak a dolgozó néphez, hazájukhoz és a kormányhoz.

A Román Népköztársaság hadserege biztos védelmezője az országunkban lakó nemzetiségek szabadságjogainak, amelyeket e nemzetiségek népi demokratikus rendszerünknek köszönhetnek. Pártunk sikerrel gazdag harcot folytat a nemzetiségi kérdés igazságos megoldásáért s ennek a harcnak folyamánaként napról-napra őszintébbé válik a román nép és a vele együtt lakó nemzetiségek barátsága. A szabadságjogok védelme és a szocializmus felépítéséért folyó harc a román nép és a vele együttlakó nemzetiségek közös ügye.

Néphadseregünk a román nép és a vele együttlakó nemzetiségek közötti összetartás szellemében neveli katonáit; néphadseregünk a román nép és a vele együttlakó nemzetiségek igazi testvériségének iskolája.

Az országunkban élő nemzetiségek rokonszenv néphadseregünk iránt egyike azoknak a forrásoknak, amelyekből a Román Népköztársaság hadseregének ereje fakad.

A román néphadsereget a proletár-

nemzetköziség szellemében nevelik. A román néphadsereget a béke- és szabadság szerető népek közötti összetartás szelleme hatja át. A mi hadseregünk jelentős erő népünk és a világ valamennyi népe közös eszméjének, a béke ügyének szolgálatában.

Hadseregünk a verhetetlen szovjet hadsereggel és a népi demokráciák hadseregeivel vállelve, az egész világ becsületes embereinek közös érdekeit védi a háborúra uszító amerikai és angol imperialisták bűnös terveivel szemben. Ezért a világ valamennyi becsületes dolgozója rokonszenv néphadseregünkkel s ez a rokonszenv még inkább növeli néphadseregünk erejét.

A párt, a kormány és az egész dolgozó nép megkülönböztetett gondoskodása minden feltételt megteremt arra, hogy hadseregünk katonái felkészülten teljesítsék becsületbeli kötelességüket.

Az irástudatlanság megszüntetése, a tudományos ismeretek terjesztése, a kulturális, művészi és sporttevékenység, a hadsereg valamennyi egységében folyó serény felvilágosító munka rendkívül fontos tényező kulturális forradalmunkban. Egyáltalán nem véletlen az a tény, hogy a katonai szolgálattal teljesítése után oly sokan válnak élmunkássá s egyszersmind a szocializmus felépítésének harcok propagandistáivá és agitátoráivá.

Hadseregünk olyan iskola, amely öntudatos állampolgárokat és lelkes harcosokat nevel a szocializmus építéséért, a béke megvédéséért vívott harc számára.

(Aurel Ardeleanu vezetésűek a „Glasul Armatei” 213. számában megjelent cikke nyomán.)

KÁLIN, A SAS

NÉPMOZGÓ (POPULAR)

Az első bolgár művész film gazdag tartalma, drámaisága, igényes kivitele jelzi, hogy a felszabadulás mennyire kedvező körülményeket teremtett a népi demokratikus államok művészetére. Az összes ágai számára. A művészet ilyen gyorsleptű fejlődése csak azokban az országokban lehetséges, ahol az anyagi eszközök a nép birtokába kerültek, s amelyek nagy példaképűtől, a szovjet művésztől tanulnak.

„Kálin, a sas” a bolgár népi történelmi egyik dicső lapját mutatja meg. Ismeretes, hogy Bulgária hosszú évszázadokon keresztül török rabságban szenvedett. A XIX. században a bolgár nép többször szervezett nemzeti felszabadító forradalmat a török iga lerázására. Ezek között az egyik legjelentősebb megmozdulás az 1876. évi forradalom, amelynek egyik vezetője Kálin volt. A török zsarnokságtól végül az orosz seregek szabadították meg a bolgár népet. Az 1878-as san-stefanoi béke következtében a bolgár nép látszólag elnyerte nemzeti függetlenségét. A tömegekre azonban továbbra is ránehezedett a bojárók és új kapitalisták általi szörnyű kizsákmányolás. Ezek képviselője, Cserne, halálmondatot és tovább gázdálkodott. A nép éhezett,

legjobb fiai börtönökben szenvedtek. Kálin, a bolgár nép nagy fia Konstantinápolyban, a Fekete Szigeten egy kőbányában szenvedett. Többször próbált megszökni, sikertelenül. A zsarnok Cserne reszketett a nép igazi vezetőjéről, ezért jászolta a szultán kezére és ezért rabolta el házát, földjét és szakította el családjától.

Évek múlva Kálin lánya, akij 3 éves korában Cserne eladott a konstantinápolyi francia követnek, arra a szigetre került, ahol apja raboskodik. Apa és lánya között drámai jelenetek játszódnak le, amelyek során Kálin kiszabadul a fogságból. Ebben a francia követség egyik alkalmazottjától, a kommunárdok egyik vezetőjétől kap segítséget.

A bolgár nép hőse fia végre visszatérhet hazájába. Teste-lelke ujjong a boldogságtól. Mohon szívja mellére hazája levegőjét, forrón csokolja az édes anyaföldet. A nép ujjongva veszi körül a halottnak vélt vezetőt.

Bulgáriában éppen választásokra készülődnek. Cserne és bandája mindent elkövet, hogy megakadályozza a bolgár Szocialista Párt választási győzelmét. Behörtözzik a párt vezetőit, üldözik képviselőjelöltjeit, megtámadják a párt nyomdáját

és szörnyű terrort zúdítanak a népre. Kálin hazatérte után azonban a párt új lelkesedéssel és lendülettel szervezi a harcot s a választási győzelem már biztosítottnak látszik. Cserne bandája ekkor a zsarnok legutolsó eszközehez folyamodik: meggyilkoltatja Kálint.

Több mint fél évszázaddal ezelőtt játszódik le a film eseménye. Egyes jeleneteket mégis mai eseményekre emlékeztetnek. Így gyilkoltatta meg több mint fél évszázaddal később a belga kormány a Kommunista Párt főtitkárát, vagy a trockisták Kirovot, a nagy bolsevikot. Ugyanílyan aljas módszerekkel üldözik az Egyesült Államokban, Angliában, Franciaországban s a kapitalista világ minden táján a nép legjobb fiait. E bandita módszerek nem utjelletiek s az évtizedek során legfeljebb fejlettebbekké, még embertelenebbekké és aljasabbakká váltak.

Kálin emléke halhatatlanná vált. További harca buzdította a bolgár népet és szívbe oltotta azt a biztos hitet, hogy a szabadság napja egyszer majd felvirrad. Valóban fel is virradt: Szálin hőse fia hozták el.

Kolozsi Márton.

SPORT

UTA—TUDOMÁNY ÉS LOKOMOTIVA (NAGYVÁRAD)—LOKOMOTIVA KETTŐS LABDARUGÓ MÉRKŐZÉS A VASÁRNAPI SPORTMŰSORON

KOLOZSVÁR. — A vasárnapi sportműsor legkiemelkedőbb eseménye a „Gh. Gheorghiu-Dej” sporttelepen lesz, ahol az elsőosztályú labdarugó bajnokság küzdelmei során a kolozsvári Tudomány délután 4 órakor az aradi Vörös Lobogó UTA ellen játszik. Előzőleg negyed 3 órakor a kolozsvári Lokomotiva a nagyváradi vasutas csapattal mérkőzik meg a másodosztályú labdarugó bajnokságok küzdelmei során. A kettős mérkőzés előtt délután 1 órakor Vörös Lobogó (Medgyes)—Tudomány

női osztályozó kézilabda-mérkőzés lesz az elsőosztályba való bejutásért. Ugyanekkor vasárnap kezdődnek meg a „Béke kupa” labdarugó mérkőzések küzdelmei, a kolozsvári tartományhoz tartozó csapatok között. Kolozsváron 3 mérkőzés játszódik. A városi kispályán déli 12 órakor Vasas (Kolozsvár)—Vasas (Nagyenyed), A Herbák János-művek pályáján délelőtt 10 órakor Dinamo—Lokomotiva (Dés), 12 órakor Textila—Spárták (Zilah), Tordán délelőtt 11 órakor Lokomotiva—Spárták (Kolozsvár).

var). Szamosújváron délután 4 órakor Államigazdaság—Vasas (Marosújvár). Marosújváron délután 4 órakor Spárták—Haladás (Kolozsvár). November 7. tiszteletére az Akarati sportközség vasárnap délelőtt rendezti meg női és férfi kerékpáros versenyt, amelyen 14 szövetkezet 60 versenyzője vesz részt. Ugyanakkor 9 csapat részvételével a labdarugó küzdelmek is megkezdődnek. Az országos sakkbajnokságok elődöntő küzdelmei tegnap, a Haladás Jókai-utca 2. szám alatti helyiségben megkezdődtek. Ezen a versenyen a legjobb bukaresti versenyzőkön kívül a kolozsvári, szatmári, szibeni, temesvári és nagyváradi játékosok vesznek részt. A versenyt minden nap délután fél 4 órakor vasárnap délelőtt fél 9 órakor kezdik meg.

Közlemények VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS

1951 szeptember 29-től október 6-ig. A Tudomány és Kulturaterjesztő Társaság kolozsvári tagozatának Meteorológiai Köre közli a várható időjárást szeptember 29-től október 6-ig: A meleg szubtrópusi és az enyhe tengeri eredetű, erősen páradús lég-tömegek egymástkövető beáramlása következtében ebben az időszakban változókéony időjárásra van kilátás, jobbra felhős égbolttal és kiadós esőzésekkel. A hőmérséklet az évszakhoz képest magas értékeket ér el. Napközben 15—23 fok, éjszaka 8—10 fok között váltakozik. Az időszak vége felé hűvösebb óceáni levegő kezd éreztetni hatását, az időjárás javul, de a hőmérséklet esik.

A szombatra és vasárnapra várható időjárás: Ujabb felhővonnalások, esővel majd nyugat felől átmenetileg felszakadozó felhőzet, az eső szünet. Párás, ködös, enyhe idő.

A városi néptanács kereskedelmi ügyosztálya közli, hogy a III. negyedévre szóló kulcs-szappan osztását október 10-ig meghosszabbították.

KÖSZÖNETNYILVANÍTÁS. Mindazon jóbarátoknak és ismerősöknek, kik Martinovics Béla, született Demény Sárika temetésén megjelentek és fájdalmukat részvétükkel enyhíteni igyekeztek, ezúton mond köszönetet a gyászoló család.

SZÜNK művészlemezeket. Egyetemiek Háza, Kogalniceanu-utca 1. sz. — VOLT VENDEGLÖNSÉGE társulása bodegához, vagy étkezdehez hozzáféréssel. Cim a kiadóban. — EBÉDLŐ-ASZTAL hat borszékkel, ebédli-kredenc, íróasztal eladó. Március 6. utca 28. ajtó 2. Délután 6-tól. — BELVÁROSI konyha, fürdőszobahasználatos nagy szobát, elcsereplém hasonló kisebbel, Cimeket „Klinikák közelében” jellegre. — ELADÓ poituros hálószobabútor. Jókai-utca 19—21. — ELADÓ modern dióháló. Madách-utca 48. ajtó 2. — RÖKAMIE diófurniós, kétszemélyes, eladó. Bethlen-utca 36. bástyafalal szemben. — DAXLI fajtiszta, szobatiszta, egy éves, eladó. Fürdő-utca 10. II. emelet, délelőtt. — DIÓFURNIROS háló eladó. Agyagdomb-utca 26. (Andrei Muresan-utca elején). — ELADÓ téli kosztin, ezüstróka, férfi ruhaszövet hozzávalóval, látszó, táskairógép, szekrényes patefon, mosdók, nagy aranyáramás tűköt, egyszemélyes rökámie, 35. os cipők (női) stb. Budai Nagy Antal-utca 131. — SZENKÁLYHÁK eladók Copernicus-utca 9. szám. — ELADÓ egyleres főzőkályha, járóka aljjal, Erzsébet-ut 34. ajtó 6. — MINDENES leányt keresek azonnalra vidékre, eladó mély gyermekosi és zománcozott fürdőkád, érdeklődni. Voltaire-utca 12. — SPÜLETKŐ eladó. Elena Pavel-utca (Kemény János) 37. szám. — ELADÓ férfibunda, átmeneti kabát, nyulszőrkalap, cipő. Március 6-utca 29. I. emelet, ajtó 3. délután 2—4 között. — ELADÓ kétszemélyes, diófurniós rökámie. Dohány-utca 4. szám. — ELADÓ egy nagy Singer varrógép. Szabadság-tér 12. II. emelet, 12. — KÖZPONTI két különbejárta szobát elcsereplém szoba, konyhával, lehet külvárosi is. Cim a kiadóban. — JOKIVITELŐ modern dió kombinált szoba, toalett-tűköt, darabonként is sürgősen eladó Dézma-utca 2. asztalosműhely. — BEJÁRÓNÓT felveszek. Március 6-utca 3. szám, II. emelet, ajtó 6. — ELADÓ egy Scherber-ágy és egy férfi télikabát. Cser-törő-utca 11. szám. — KÉT festett szekrény, két ágy, éjjeliszekrény eladó. Majális-utca 38. sz. — GYERMEKSZERETŐ mindenest, közepkoru nőt keresek. Gáhos, Malom-utca 18. Fodrászat. — BEJÁRÓNÓT. középkorú keresek. Kiss Róza, Dó-

zsa György-utca 27. sz. — MÉZPERGETŐGÉP, vaskályha, részút, gyermekocsiba való selyempaplan eladó. Kőmálja-utca 4. sz. — ÍRÓASZTAL 200x100 belga tűköt, Dánielkályha hajótra-láda eladó. Eminescu-utca 8. délután. — SÜRGŐSEN eladók: gyönyörű kombinált szoba, összekötő perzsák, modern konyhabútor, csillár, előszobafal, régi szekrény, divány, férfi télikabát erős termetre, kitűnő állapotban, főzőkemence, sport gyermekekoci, gyermekágy, jégsekrény, összekukható fehér vaságy. Massaryk-utca 1. ajtó 2. — ELADÓ modern, hatszemélyes (nagyított, kinyitható) ebédliasztal Pócsainé, Babes-utca 19. — ELCSERELEM szoba, konyhás, kamrás lakásomat hasonlóval. Dohány-utca 8. szám. — EGY komplett világos háló eladó. Motilor-ut 4. ajtó 6. — RADIO jó állapotban eladó. Horea-ut 73. ajtó 4. — EPEDARUGÓS rökámie vitrinel, diófurniós, eladó. Hosszu-utca 37. szám. — MODERN diófurniós komplett kombinált szobaberendezés, háromajtós festett szekrény eladó. Kossuth Lajos-utca 46. — ELCSEREPLNEM különleges szoba, konyhámát szoba, konyhával, Vulcan-utca 34. szám. — Festett virágos fém háló olcsón eladó. Ugyanott süllyesztővarrógép bérbé kiadó. Vörös Hadserg-utja 39. kapuval szemben. — MEGVÉTELRE keresek játék babakocsi. „Victoria” cipőüzlet, Szabadság-tér 15. szám. — DISZNOOL eladó. Györgyalvi-ut 51. szám, délután 5—8 óra között.

Színház - Mozi

AZ ÁLLAMI ROMÁN OPERA MŰSORA:

Hétfőn, október 1-én este 8 órakor: *Az eladott menyasszony.* Szerdán, október 3-án este 8 órakor: *Figaró házassága.* Pénteken, október 5-én este 8 órakor: *Rigoletto.* Vasárnap, október 7-én délután 3 órakor: *Jancsi és Juliska.*

MOZI

MUNKAS MOZGO: 15 éves kapitány. Előadások kezdete: 3. 5. 7. 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.

NEPMOZGÓ (POPULAR): Kálin, a sas. Előadások kezdete: 3. 5. 7. és 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.

KOLOZSVAR-TARTOMÁNY

VIDÉKI VÁROSAINAK MOZI-MŰSORA:

ABRUDBÁNYA: Okt. 1-ig: *Győz az igazság.* (Magyar felirattal.) Okt. 2—4-ig: *Alexánder Newski.* — **NAGYENYED:** Okt. 1-ig: *A kincs.* — **SZAMOSÚJVÁR:** Okt. 1-ig: *A kincs.* (Magyar felirattal.) — **DÉS:** Okt. 1-ig: *A bátor Gácsi.* — **BÁNYFŐHUNYAD:** Okt. 1-ig: *Tükös úgynök.* — **ZSIBO:** Okt. 4-ig: *Ludas*

VÖRÖS CSILLAG MOZGO: *Egy asszony újra kezd az életet.* Előadások kezdete: 4. 6. 8 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.

HALADÁS MOZGO (volt Capitol): *Uj élet.* Előadások kezdete: 3. 5. 7. és 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné. Következő műsor: *A mi falunkban.* (Uj román film.)

„AUGUSZTUS 21” MOZGO (volt Uránia): *A nagy alkalom.* Előadások kezdete: 3. 5. 7. 9 órakor Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.

MAXIM GORKIJ MOZGO: *A medve és Ősz a deltán.* Előadások kezdete: 3. 5. 7. és 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.

UJ IDŐK MOZGO: Szeptember 24—30-ig: *Hiradó. A szabadság útja. A legszeretettebb ember.* 9. sz. Pionir.

Évadnyitó előadás a kolozsvári Állami Magyar Színházban

Szeptember 30-án, vasárnap este 8 órakor szinrekerül:

ÜZENET AZ ÉLŐKNEK

J. BURJAKOVSKIJ drámája

Jegyek elővételben kaphatók az ARTA-nál (volt AGES) és az előadás estéjén a színházi pénztárnál

„ALIMENTARA”

kereskedelmi vállalat a vásárlóközönség tudomására hozza, hogy folyó hó 30-án, vasárnap leltározás miatt összes üzletei zárva vannak.

VASARLO közönségünk szives tudomására hozzuk, hogy 1951 SZEPTEMBER 30-ÁN, vasárnap, összes üzleteinket leltározás miatt zárva tartjuk. „VICTORIA” szövetkezet.

KÖZPONTI LOTTO

a szeptember 28-iki húzás eredménye: 20, 42, 65, 43, 77, 6, 24, 12, 67. Nyeremény az I. csoportban: 696.931 lej. Nyeremény a II.—VII. csoportban: 1.045.396 lej.

AZ „APROZAR”

felhívja a lakosság figyelmét, hogy összes üzleteiben október 1-től megkezdte a téli ellátásra szükséges hagyoma kiosztását. — A. B. élelmiszerjegy „Diverse” 8—9 szelvényére 12 kg., C-re 10 kg., D1 és D2-re 8 kg.

BÖRKABATOT,

ridikült stb. festek minden szünetben. Nem kopik, nem török. — Vlahuta-utca 31. (Donát-negyed). Rendeletek felvételre és átadásra Jókai-utca 6—8 szám alatt is, délelőtt 8—12-ig.

GYAKORLATTAL BÍRO,

szakképzett könyvelőket felveszünk vidéki munkatelepeinkre. *Intreprinderca Nr. 24. Constructii TARGU-MURES*

BEKÜLTÖZHETŐ

kertes családi házak, öröklakások, parcellák, gyümölcsösök sürgősen eladók. GÖRÖG ingatlanközvetítőiroda. Molotov-utca 1. szám

HAZAT,

öröklakást, parcellát, gyümölcsösöt legrovidebb időn belül, legmegfelelőbb feltételek mellett vehet adhat-cserélhet el „VULCAN” ingatlanforgalmi másoló irodán keresztül, Molotov-utca 31. szám.

FÉREGIRTÁST

és egyes butorok féregtelenítését DEÁK mérnök vezetésével vállalja METALURGIA szövetkezet. Veréb-utca 5. szám. — Telefon: 24—42. — Rendeletek felvétele: Molotov-utca 17. szám. Telefon: 19—07.

MINDEN FÉRGET.

egeret, patkányt végleg kiirt a „December 30” Szövetkezet fertőtlenítő osztálya. Külön gázkamra butortárgyaknak, Mihai Viteazul-tér 20. Telefon: 36—99.

SZALMAZSÁKBA

szalma olcsón kapható Baromváros-tér 19. Feketéné!

Világosság

Felvételek szerkesztő: LAZAR JÓZSEF Szerkesztőség: Horea-ut 6. II. emelet. Telefon: 15—35. Kiadóhivatal: Molotov-utca 16. Telefon: 19—11.

Loteria Populară

(Népi sorsjegy)

Huzás szeptember 30-án

Egy sorsjegy ára 100 lej!

Egy számmal is nyerhet!

Siessen, vegye meg sorsjegyét!